

ด่วนที่สุด

ที่ สม (สปช) ๐๐๑๔/๕๐๒๐

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
รหัส 19118
วันที่ 24 กค 58 เวลา 14.00 น.

สัด 1/250
24 กค 58
15.00น

สภาปฏิรูปแห่งชาติ

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๕-๒ กค ๕๘
15118 ลวค
27 กค ๒๕๕๘ 11 น

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เรื่อง ระบบการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้วยในคราวประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๙/๒๕๕๘ วันจันทร์ที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘
ที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นชอบให้เสนอรายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เรื่อง ระบบการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

อนึ่ง ผลการพิจารณาศึกษารายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เรื่อง ระบบการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องปฏิรูป

(๑) การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อ

- สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร
- รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี
- สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๒) โครงสร้างองค์กร และกฎหมายด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม เพื่อ

- ปฏิรูปกฎหมายด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ปฏิรูประบบและโครงสร้างองค์กร ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

(๓) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม เพื่อ

- ปรับปรุงกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

(๔) การสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจาก

ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคเอกชน ภาคประชาชน สื่อมวลชน และนักวิชาการ

๒. สิ่งที่ประชาชนจะได้รับหรือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิรูป

(๑) แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพได้รับการสงวนรักษาอนุรักษ์ และฟื้นฟูอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) การตรากฎหมายที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและครอบคลุมประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๓) คุณภาพสิ่งแวดล้อมมีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน

(๔) ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมตามบทบาทและหน้าที่ที่เหมาะสม

๓. กรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการปฏิรูปในแต่ละประเด็น หรือขั้นตอนการดำเนินการ

(๑) การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร

มาตรการ

- สนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล รักษา ติดตามและตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- พัฒนาองค์ความรู้และการส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่า

- สร้างโอกาสให้แก่คนยากจนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน และลดข้อขัดแย้งจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

- เยียวยาปัญหาวิกฤตจากการใช้ทรัพยากร

- พัฒนาฐานข้อมูลและความเชื่อมโยงของฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน ชัดเจน โปร่งใส และสาธารณชนสะดวกต่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์

ระยะเวลาดำเนินการ ปัจจุบัน – ต่อเนื่อง

๒) รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

มาตรการ

- ป้องกันและลดมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด

- รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐาน

- กระจายอำนาจในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการจัดการที่มีประสิทธิภาพ

- สนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

ระยะเวลาดำเนินการ ปัจจุบัน – ต่อเนื่อง

๓) สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

- สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพระบบการหมุนเวียนทรัพยากร

- พัฒนาเครื่องมือและกลไกเพื่อสนับสนุนการหมุนเวียนวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ระยะเวลาดำเนินการ ปัจจุบัน – ต่อเนื่อง

(๒) การปฏิรูประบบ โครงสร้างองค์กร และกฎหมายด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) ปฏิรูปกฎหมายด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

- จัดทำและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ให้มีความชัดเจนและครอบคลุม

ระยะเวลาดำเนินการ โดยเร่งด่วน

๒) การปฏิรูประบบและโครงสร้างองค์กร ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

- พัฒนาระบบการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม

ระยะเวลาดำเนินการ ต่อเนื่อง

(๓) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) ปรับปรุงกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

- ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อมให้มีการบริหารงานที่คล่องตัว และมีช่องทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคประชาชน สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อใช้ในการฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและ/หรือการจัดการมลพิษในพื้นที่ และการเยียวยาปัญหาและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุวิกฤตสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วนได้ทันที รวมทั้งเพิ่มช่องทางให้ภาคีที่เกี่ยวข้องสามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและการฟื้นฟูพื้นที่วิกฤต

- ผลักดันให้มีการใช้กระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ในการตัดสินใจทุกระดับ ตั้งแต่ขั้นตอนของการกำหนดนโยบาย แผน และการพัฒนาระดับพื้นที่อย่างสอดคล้องกับศักยภาพในการรองรับของพื้นที่

ระยะเวลาดำเนินการ โดยเร่งด่วน

๒) ส่งเสริมการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

- พัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การจัดเก็บภาษีมลพิษ การเก็บค่าธรรมเนียมในการใช้สินค้าที่ก่อมลพิษสูง การจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบการ/นักท่องเที่ยว การจัดเก็บค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ ระบบมัดจำ – คืนเงิน (Deposit – Refund System) บรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ โดยเน้นหลัก 3Rs (Reduce Reuse และ Recycle) การจัดเก็บค่าธรรมเนียมฝังกลบขยะ (Landfill Tax) การใช้พันธบัตรเพื่อสิ่งแวดล้อม เช่น พันธบัตรป่าไม้ (Forest Bond) และการจ่ายค่าตอบแทนการให้บริการของระบบนิเวศ เป็นต้น

- ผสมผสานการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์กับเครื่องมือกำกับและควบคุมและเครื่องมือทางสังคม เช่น เรื่องการลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม ควรใช้ทั้งการสร้างความตระหนักมาตรการบังคับและจูงใจกับประชาชน โดยมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านการศึกษา สื่อต่าง ๆ รวมทั้งมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมถุงพลาสติกและโฟม การห้ามใช้ในระดับองค์กร และสนับสนุนทางเลือกบรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ เป็นต้น

ระยะเวลาดำเนินการ ปัจจุบัน – ต่อเนื่อง

(๔) การสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) ภาคเอกชน

มาตรการ

- ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตและบริการให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ระยะเวลาดำเนินการ ปัจจุบัน – ต่อเนื่อง

๒) ภาคประชาชน

มาตรการ

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต

ระยะเวลาดำเนินการ ปัจจุบัน – ต่อเนื่อง

๓) สื่อมวลชน

มาตรการ

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้สื่อมวลชนมีบทบาทในการปรับเปลี่ยนสังคมไปสู่การบริโภคที่ยั่งยืน

ระยะเวลาดำเนินการ ปัจจุบัน – ต่อเนื่อง

๔) นักวิชาการ

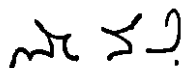
มาตรการ

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักวิชาการมีบทบาทในการนำผลงานมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

ระยะเวลาดำเนินการ ปัจจุบัน – ต่อเนื่อง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเทียนฉาย กีระนันทน์)

ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๘